

Leden van de Vaste Commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Amsterdam, 8 maart 2011

Betreft: MVO-voorwaarden aan bedrijvenbeleid “Naar de Top”

Geachte Kamerleden,

In de beleidsbrief “Naar de Top” verwoordt de regering haar plannen met het bedrijfsleven. Helaas bevat de beleidsbrief geen enkele verwijzing naar maatschappelijk verantwoord ondernemen. Wij vragen u daarom er bij de regering op aan te dringen ook ambities en maatregelen op het terrein van MVO in dit nieuwe bedrijvenbeleid op te nemen. Bedrijven dienen zich immers in binnen- én buitenland maatschappelijk verantwoord te gedragen. Ook daaraan heeft deze regering zich gecommitteerd. Het integraal opnemen van deze beleidsdoelen zou de coherentie van beleid bevorderen.

Bedrijven die deelnemen aan dit nieuwe plan krijgen ondersteuning van de overheid. Daar zou tegenover moeten staan dat deze bedrijven wezenlijke zaken op orde hebben, in eigen huis, incl. buitenlandse dochterondernemingen, maar ook in hun productieketen. Er dient een koppeling gemaakt te worden met bestaand beleid en bestaande verplichtingen zoals:

- Het onderschrijven van de OESO richtlijnen, zoals dit nu al een voorwaarde is bij deelname aan handelsmissies en het financieel buitenlandinstrumentarium. In haar brief van 11 januari¹ gaf het kabinet aan dat dit beleid nader wordt aangescherpt.²
- De verplichting dat bedrijven die steun uit het financieel buitenlandinstrumentarium ontvangen ervoor zorgen dat in de productieketen (vooralsnog beperkt tot de eerste directe toeleverancier) geen kinder- of dwangarbeid wordt aangetroffen.
- De toezegging van de Nederlandse overheid om het werk van VN Speciale Vertegenwoordiger voor bedrijfsleven en mensenrechten, John Ruggie, te implementeren. Ruggie spoort VN-landen aan verdere stappen te zetten om ervoor te zorgen dat bedrijven mensenrechten respecteren.
- Het bevorderen van transparantie in de productieketen, onder meer via de door EL&I gesteunde Transparantiebenchmark en via het project Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen van de SER.
- De voorwaarden die de overheid stelt in het kader van het beleid voor duurzaam inkopen; zowel milieucriteria als sociale criteria.
- De afspraken die in de Europese Unie zijn gemaakt om de Europese footprint te verminderen, waaronder het reduceren van CO2-emissies (met 80% in 2050) en reductie van vervuilende energie-import. Bij het steunen van innovaties in het bedrijfsleven zou voorrang moeten worden gegeven aan die sectoren en die bedrijven die deze doelstellingen naderbij brengen.

Daarnaast zijn er moties vanuit de Kamer waarop de regering nog een reactie zou moeten formuleren. In het bijzonder wijzen wij u op de moties Van Velzen, Gesthuizen en Voordewind³ en Gesthuizen en

---

¹ 26485-101 d.d. 11 januari 2011

² Dit n.a.v. de motie Kalma over de gevolgen van een uitspraak van het NCP voor overheidssteun (2685, nr 92)

³ 26485, nr. 94

Voordewind⁴ waarin de regering onder meer wordt verzocht om *een risicoanalyse voor ondernemingen wat betreft een mogelijk negatieve impact op de vier fundamentele arbeidsrechten als voorwaarde te stellen aan bedrijven voor toegang tot het financieel buitenlandinstrumentarium*. Gezien het belang dat Minister Rosenthal van Buitenlandse Zaken hecht aan het bevorderen van de naleving van fundamentele arbeidsrechten ligt het in de rede snel werk te maken van de uitvoering van deze moties.

Er is de laatste jaren voortgang geboekt in het stimuleren van MVO door de overheid. Toch blijkt helaas maar al te vaak dat MVO, zeker waar het gaat om het nemen van ketenverantwoordelijkheid, geen gemeengoed is. Zo werd uw Kamer sinds haar aantreden in juni 2010 geconfronteerd met schendingen in de volgende sectoren: kolen (toeleveranciers Nederlandse energiebedrijven); textiel en kleding; cacao; hazelnoten; katoenzaadteelt; fruit; olie (Shell Nigeria); graan (Nidera), wapenexport naar dictaturen, en betrokkenheid van banken bij schendingen in diverse sectoren via hun investeringsbeleid.

Door het stellen van Kamervragen en het organiseren van enkele hoorzittingen heeft u hierover uw bezorgdheid geuit. Deze schendingen, waarbij Nederlandse bedrijven soms rechtstreeks betrokken zijn, maar vaker via dochters, investeringen of ketenrelaties, kunnen steeds rekenen op aanzienlijke maatschappelijke verontwaardiging, zijn schadelijk voor de bedrijven zelf én voor het imago van het Nederlandse bedrijfsleven.

Bovenstaande schendingen tonen aan dat - ook in de gekozen topsectoren - aandacht voor maatschappelijk verantwoord ondernemen noodzakelijk blijft. Daarbij hoort een analyse waar mogelijke problemen liggen, alsmede een adequaat systeem van het faciliteren en zo nodig afdwingen van oplossingen van geconstateerde problemen.

Met vriendelijke groet,

Namens het MVO Platform

Suzan van der Meij en Gerard Oonk,

---

⁴ 26485, nr.96